

Energetska revščina - stanje, ukrepi

Stanje v Sloveniji in ukrepi

Dr. Lidija Živčič, 8.4.2026

Kazalo

01 Energetska revščina

02 Različni obrazi energetske revščine

03 Ukrepanje proti energetske revščini

04 Energetska revščina in energetske skupnosti

05 Projekt GENDER4POWER

Energetska revščina

Kaj je energetska revščina?

ENERGETSKO REVŠČINO LAHKO RAZUMEMO KOT RAZMERE, V KATERIH DOLOČENO GOSPODINJSTVO DOMA NIMA DRUŽBENO IN MATERIALNO POTREBNE RAVNI ENERGETSKIH STORITEV.

ENOTNE DEFINICIJE NI, MED DRŽAVAMI SO LAHKO RAZLIČNE DEFINICIJE.

Definicija iz Uredbe o Skladu za socialno podnebje iz leta 2023 in revidirane Direktive o energetske učinkovitosti

POMANJKANJE DOSTOPA GOSPODINJSTVA DO NUJNIH ENERGETSKIH STORITEV, KI ZAGOTAVLJAJO OSNOVNO RAVEN IN DOSTOJNE STANDARDE ŽIVLJENJA TER ZDRAVJA, VKLJUČNO Z USTREZNIM OGREVANJEM, TOPLO VODO, HLAJENJEM, RAZSVETLJAVO IN ENERGIJO ZA NAPAJANJE GOSPODINJSKIH APARATOV, V OKVIRU ZADEVNEGA NACIONALNEGA KONTEKSTA, OBSTOJEČE SOCIALNE POLITIKE IN DRUGIH USTREZNIH POLITIK, KI JE POSLEDICA KOMBINACIJE DEJAVNIKOV, VKLJUČNO Z, VENDAR NE OMEJENO NA, NEZMOŽNOSTJO PLAČILA, NEZADOSTNEGA RAZPOLOŽLJIVEGA DOHODKA, VISOKIH STROŠKOV ENERGIJE IN SLABE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI STANOVANJ.

Definicija iz slovenske Uredbe o zmanjševanju energetske revščine

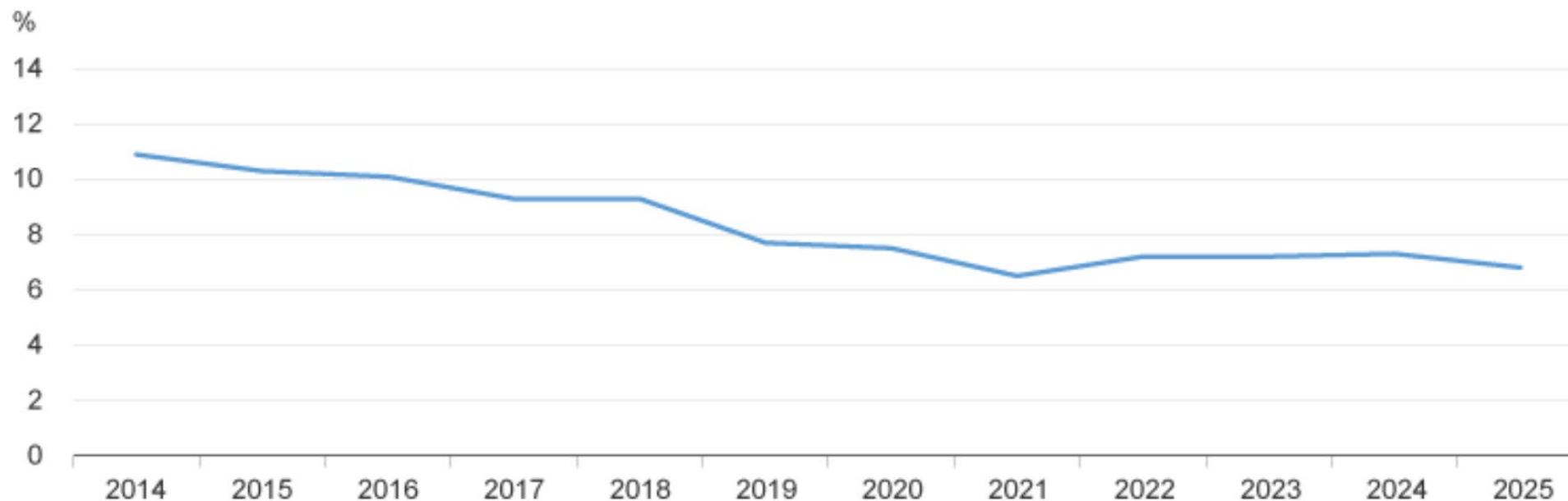
(1) ENERGETSKA REVŠČINA JE STANJE, V KATEREM JE GOSPODINJSTVO, KATEREGA DOHODEK JE NIŽJI OD PRAGA TVEGANJA REVŠČINE IN NE MORE ZADOVOLJITI SVOJIH OSNOVNIH POTREB PO ENERGIJI ZARADI NEUSTREZNIH BIVANJSKIH RAZMER ALI NEZMOŽNOSTI IZPOLNJEVANJA TEH POTREB PO DOSTOPNIH CENAH ALI NIZKE ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI BIVALNIH PROSTOROV. MED OSNOVNE POTREBE PO ENERGIJI SE ŠTEJEJO ZLASTI STROŠKI OGREVANJA, PRIPRAVE SANITARNE VODE, HLAJENJA, KUHANJA IN RAZSVETLJAVE.

(2) ENERGETSKA REVŠČINA JE TUDI STANJE, V KATEREM JE GOSPODINJSTVO, KATEREGA STROŠEK ZA RABO ENERGIJE POMENI VELIK DELEŽ IZDATKOV GLEDE NA RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK TEGA GOSPODINJSTVA.

Stanje v Sloveniji

V letu 2025 je 59.000 gospodinjstev prizadela energetska revščina, v njih pa je živel okoli 100.000 oseb

Delež energetske revne gospodinjstev, Slovenija

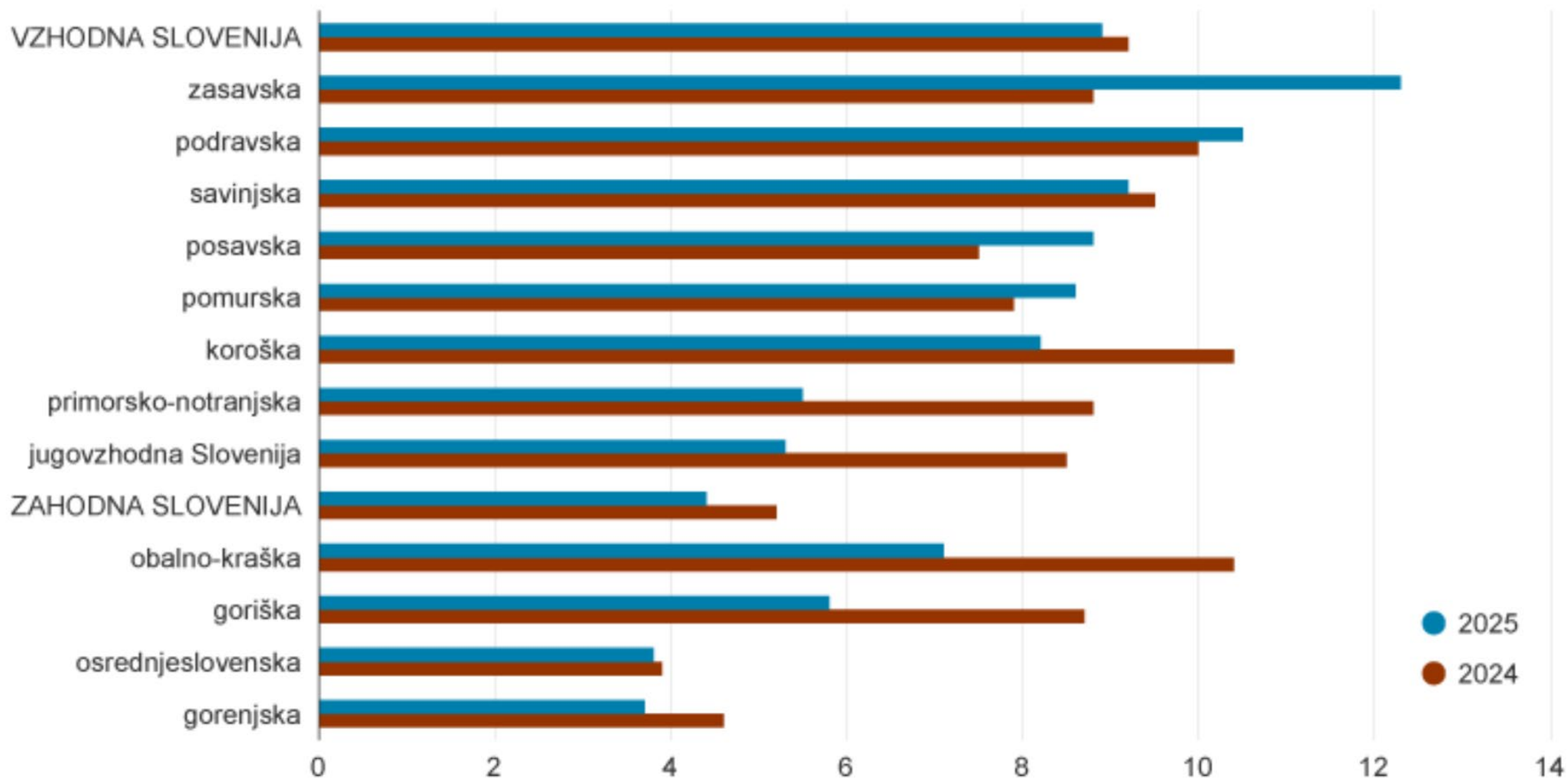
Vir: SURS - <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/14211>

Energetsko revna gospodinjstva po tipu gospodinjstva, Slovenija

Vir: SURS - <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/14211>

Delež energetske revnih gospodinjstev, kohezijski in statistične regije, Slovenija

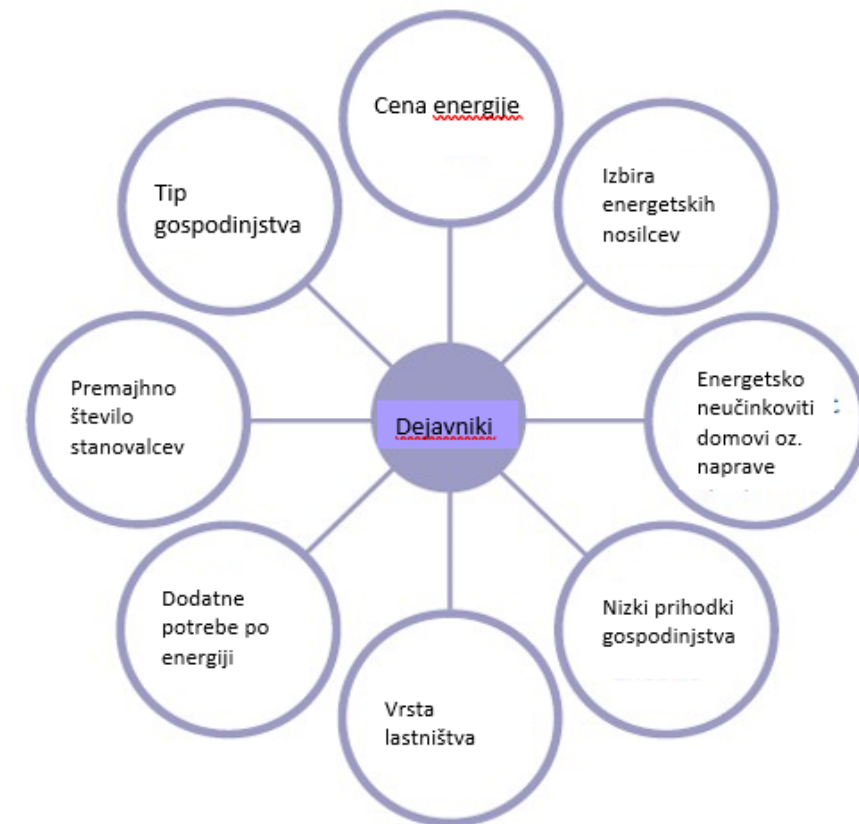
Vir: SURS - <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/14211>

Razlogi za energetska revščino

Ključni dejavniki, ki so med seboj pogosto tesno povezani (oz. ‚triada‘ energetske revščine):

- Nizki prihodki, kar je pogosto povezano z revščino na splošno
- Visoke cene energije, vključno z uporabo sorazmerno dragih goriv (npr. elektrika, gorivo za ogrevanje gospodinjstev, odvisno od energetske strukture države)
- Slaba energetska učinkovitost domov, npr. zaradi slabe izolacije ter starih ali neučinkovitih ogrevalnih sistemov ali naprav

Vir: Thomson in Snell, 2016

Posledice energetske revščine

Negativni vplivi se lahko medsebojno krepijo, kar vodi v začarane kroge, ki trajajo več generacij:

- slabe stanovanjske razmere
- zadolženost in finančne težave
- izklopi energije in deložacije
- poslabšano fizično zdravje
- poslabšanje psihološkega zdravja in duševnega počutja
- socialna izključenost in izolacija
- drugi pomembni vplivi: slabši učni uspeh otrok, slabo čustveno počutje in odpornost; brezposelnost; socialni in gospodarski stroški...

Prepoznavanje situacij energetske revščine (I)

Med pogoste znake gospodinjstev, ki jih ogroža energetska revščina, sodijo:

- nizki prihodki in težave s plačevanjem računov za energijo in/ali vodo
- mrzli domovi pozimi ali zelo vroči domovi poleti
- stara stanovanja, ki niso bila obnovljena
- gospodinjstvo, ki živi v eni sobi ali predelu hiše ali v hladnem ali vročem vremenu preživlja več časa v toplejših javnih prostorih, npr. v nakupovalnih središčih in knjižnicah
- kondenzacija, vlaga in plesen v hiši

Prepoznavanje situacij energetske revščine (II)

Med pogoste znake gospodinjstev, ki jih ogroža energetska revščina, sodijo:

- nepripravljenost na obiske na domu
- preveč energetskih naprav ali prekomerno ogrevanje ter posledična velika poraba energije
- stalna prisotnost v bivalnih prostorih ter posledična večja poraba energije
- stare in neučinkovite naprave v gospodinjstvu

Različni obrazi energetske revščine

Jugovzhodna Evropa

- Energetska revščina je vprašanje, za katerega v regiji ni velikega ali nikakršnega političnega interesa
- Raven dohodka nižja kot v zahodni in severni Evropi – tudi ko ljudje niso revni, si ne morejo privoščiti ustreznih energetskih storitev
- Stanovanjski fond v slabem stanju, bivalne razmere včasih šokantno slabe
- Zelo omejena socialna ali druga podpora; na drugi strani pa sredstva, odobrena za nakup nekakovostnega premoga, ki ga kurijo v neučinkovitih pečeh
- Ni jasne delitve med socialnimi in nesocialnimi stanovanji
- Prehod s subvencioniranih cen energije na tržne cene
- Visok delež lastništva stanovanj (med 80-96 %)

Mediteran

- Težko ohranjati bivališča prijetno hladna poleti
- Pomanjkanje ogrevalnih in hladilnih sistemov v stavbah
- Sistemi ogrevanja in hlajenja, ki delujejo na elektriko, povzročajo večje stroške
- Pomanjkanje izolacije v stavbah
- Visoka prisotnost zaostalih plačil, zadolženosti in tveganja odklopa od osnovnih komunalnih storitev
- „Žarišča“ nizkokakovostnih in negotovih delovnih mest, povezanih s turizmom in gospodarstvom (luke)
- Težaven dostop do stanovanj zaradi napetosti na nepremičninskih trgih med domačini in turističnim povpraševanjem

Pomurje

- Velike eno- in več-družinske hiše, zgrajene v 1970-ih, ker je bilo planirano, da bodo otroci živeli v hiši s svojimi starši; otroci so se odselili, v hišah pa sedaj živijo upokojenke in upokojenci, ena do dve osebi
- Gre za neučinkovite stavbe, ki jih je zaradi njihove velikosti težko ogrevati
- Posledično se ogreva zgolj manjši del prostorov, ki so v rabi v zimskih mesecih, ostali prostori se ne ogrevajo, kar vodi do propadanja stavbe
- Pogosti energent za ogrevanje je biomasa oz. drva; v nekaterih primerih gre za centralne sisteme, zelo pogoste pa so še vedno peči in štedilniki na drva
- Takšen način ogrevanja vodi do tveganja za notranje onesnaženje zraka, prispeva pa tudi k onesnaženju zunanjega zraka
- Zelo malo je najemniških situacij

Zasavje

- Regija, kjer je rudarstvo v zadnjih stotih letih pustilo osrednji pečat
- Značilne so »rudarske kolonije«, sklopi večstanovanjskih stavb, zgrajeni okrog leta 1900, prostori so majhni, včasih tudi brez kopalnic in stranišč v stanovanjih, brez balkonov ter tudi z manjšimi okni
- Za sodobne standarde bivanja gre za manj primerne objekte, za energijsko neučinkovite stavbe, ki večinoma niso prenovljene in so brez ustrezne izolacije
- V določenih primerih bi bilo bolj smotrno takšne stavbe zrušiti in zgraditi nove, ustrežnejše, vendar je to iz različnih razlogov skoraj nemogoče
- V večstanovanjskih stavbah z daljinskim ali centralnim sistemom ogrevanja so si v nekateri stanovalci sami odstranili radiatorje ter se orgevajo na električni radiator
- glede lastništva, je nekako razdeljeno: ali gre za lastna stanovanja ali pa za stanovanja stanovanjskega sklada.

Obala

- Stara italijanska mestna jedra, z več sto let starimi, sprva enodružinskimi hišami, ki pa se jih večino uporablja kot večstanovanjske stavbe z 2-6 stanovanji
- Nekatera od teh stanovanj nimajo vseh potrebnih funkcionalnosti, saj so večinoma zelo majhna, pa tudi kopalnice in stranišča niso vedno del stanovanjske enote, temveč so dislocirana (recimo v pritličju)
- Skozi leta se je izgubilo znanje o ustreznem naravnem prezračevanju, zato je v teh stavbah v poletnih mesecih vroče; kamnite stene, ki pa ne preprečijo vročine
- Pomanjkanje zelenja
- Intenzivna raba klimatskih naprav za hlajenje, vendar pa se uporabljajo tudi za ogrevanje v zimskih mesecih – visoki stroški za električno energijo
- Lastništvo: veliko je najemnih stanovanj, tako privatnih, kot od stanovanjskega sklada

Različni obrazi – prilagojeno ukrepanje

Razlike oz. različne značilnosti, ki se pojavljajo v različnih regijah, je potrebno vzeti v zakup pri pripravi politik in ukrepov za zmanjševanje energetske revščine:

- različnost stavb in njihovih lastnosti;
- različnost načinov ogrevanja/hlajenja;
- različnost bivanjskega statusa (lastniki/najemniki).

Zato je smiselno pri oblikovanju ukrepov upoštevati te regionalne razlike in ukrepe pripravljati z mislimi na obstoječe razlike v regijah.

Ukrepanje proti energetske revščini

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt

- Najkasneje do leta 2021 v področno zakonodajo vnesti opredelitev energetske revščine in obveznost periodičnega merjenja razsežnosti pojava
- Najkasneje do leta 2021 na osnovi opredelitve energetske revščine jasno določiti način merjenja in kazalnike za potrebe statističnega merjenja pojava
- Najkasneje do leta 2021 določiti ciljni kazalnik za področje energetske revščine v prihodnje, s ciljem, da se energetska revščina ne poveča
- Od 2022 naprej sproti spremljati, ali obstoječi splošni ukrepi socialne politike, splošni ukrepi stanovanjske politike in ciljni ukrepi zagotavljajo doseganje cilja
- Do leta 2022 izdelati akcijski načrt za obvladovanje energetske revščine, izboljšati in povečati obseg ponudbe instrumentov ter opredeliti dodatne ukrepe
- Vendar pa: ni cilja zmanjšanja energetske revščine, ni definicije in načina monitoringa, ni ocene vpliva splošne energetske politike na energetske revščino

Uredba o zmanjševanju energetske revščine

- Definicija energetske revščine
- Merila in dokazila za opredelitev energetske revnega gospodinjstva
- SURS ocenjuje delež in število energetske revnih gospodinjstev na letni ravni
- Pristojni organ za izvajanje ukrepov za zmanjšanje energetske revščine, je ministrstvo, pristojno za energijo
- Triletni akcijski načrt: ukrepi morajo vsebovati cilje za zmanjšanje energetske revščine, kazalnike, odgovorne nosilce izvajanja ukrepov in opredelitev virov finančnih sredstev za izvedbo ukrepov
- Pristojni organ letno spremlja izvajanje ukrepov za zmanjšanje energetske revščine
- Pristojni organ seznanja Vlado z izvajanjem ukrepov, seznanja pa tudi javnost

Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine (I)

- Krovni cilj na področju energetske revščine do leta 2030 je zmanjšanje deleža energetske revnih gospodinjstev do vrednosti največ med 3,8 in 4,6 odstotka. Cilj je usklajen s kazalnikom, uporabljenim za izračun deleža energetske revnih.
- Drugi cilj na področju energetske revščine do leta 2030 je izvedba naložb na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov v najmanj 8000 energetske revnih gospodinjstvih.

- Cilji do 2026

Namen spodbude	Število energetske revnih gospodinjstev z izvedenimi naložbami			
	2024	2025	2026	2024–2026
Vgradnja kotlov na lesno biomaso (v ločenih ali skupnih pozivih)	200	200	200	600
Skupni ukrepi pri energetske prenovi večstanovanjskih stavb	183	183	184	550
Drugi investicijski ukrepi URE in rabe OVE	100	350	550	1000
Vključitev v energetske skupnosti	1166	1167	1167	3500

Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine (II)

VZPOSTAVITEV SCHEME ZA ZMANJŠEVANJE ENERGETSKE REVŠČINE

- Projektna pisarna z regionalnimi svetovalnimi točkami za blaženje energetske revščine
- Neformalna mreža za informiranje in ozaveščanje
- Sosvet za energetske revščine

Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine (III)

GLAVNI UKREPI SCHEME ZA ZMANJŠEVANJE ENERGETSKE REVŠČINE

- Investicijske spodbude za ukrepe URE in OVE za energetske revne
- Energetsko svetovanje za energetske revne
- Stalno informiranje članov neformalne mreže za informiranje in ozaveščanje na regionalni ravni
- Informiranje in ozaveščanje energetsko revnih

Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine (IV)

DRUGI UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE ENERGETSKE REVŠČINE

- Sodelovanje v energetske skupnostih
- Sprememba Uredbe o merilih za opredelitev in ocenjevanje števila energetske revnih gospodinjstev
- Vodenje in spremljanje izvajanja ter posodabljanje akcijskega načrta
- Zaščita pred odklopom in nujna oskrba
- Vključevanje energetske revščine v lokalne energetske koncepte
- Energetske opismenjevanje energetske revnih

Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine (V)

UKREPI ZA BLAŽENJE ENERGETSKE REVŠČINE

- Letni dodatek pri plačilu stroškov energije pred ogrevalno sezono
- Razširitev namena izredne denarne socialne pomoči za zmanjševanje energetske revščine

Socialni podnebni načrt

- Ni še potrjen
- Nadaljevanje in nadgradnja trenutnih ukrepov
- Prometni del prinaša nove ukrepe za prevozno revščino
- Vključevanje energetske revnih in ranljivih gospodinjstev v energetske skupnosti: cilj je, da bo v okviru te naložbe pomoči deležnih najmanj 1630 energetske revnih ali ranljivih gospodinjstev vključenih v energetske skupnosti, skupaj na voljo okvirno 9 mio EUR

Ukrepi Eko sklada

- Razpisi so dostopni na: <https://www.ekosklad.si/prebivalstvo/zmanjševanje-energetske-revscine>
- [Javni poziv ZER 2024 Nepovratne finančne spodbude za zmanjševanje energetske revščine - odprt za programsko območje Zahodna Slovenija](#)
- [Javni poziv ZER – VZHODNA SLOVENIJA Nepovratne finančne spodbude za zmanjševanje energetske revščine](#)
- [Javni poziv 124SUB-OBPO25 Nepovratne finančne spodbude za nove skupne naložbe večje energijske učinkovitosti starejših stavb z najmanj tremi posameznimi deli](#)
- [Javni poziv 120SUB-SOG24 Nepovratne finančne spodbude za naložbe v posodobitev ogrevalnih naprav v skupnih sistemih starejših stavb s tremi ali več posameznimi deli](#)

Merila za določitev gospodinjstva, ki ga pesti energetska revščina

- materialna ogroženost*: dohodek, nižji od praga tveganja revščine,
- nizka energijska učinkovitost domovanja toplota, potrebna za ogrevanje prostorov, znaša več kot 150 kWh/m² na leto,
- neustrezne bivanjske razmere: puščanje strehe, vlažne stene, tla ali temelji, trhli okenski okvirji ali tla in podobno,
- delež izdatkov za energijo presega najmanj 50% razpoložljivega dohodka gospodinjstva.

*Materialna ogroženost: Odločba o denarni socialni pomoči, odločbo o varstvenem dodatku ali drugim dokazilom, s katerim se izkazuje, da je dohodek nižji od praga tveganja revščine.

ZER 2024 in ZER Vzhodna Slovenija (I)

- Cilj: zmanjševanje energetske revščine
- Dodeljevanje 100 % nepovratne finančne spodbude v višini 18.000 EUR z DDV energetsko revnim občanom.
- Brezplačna pomoč koordinatorja pri prijavi ter izvedbi projekta.
- Seznam koordinatorjev: <https://ekosklad.si/uploads/52e6c9bd-5db2-420e-a06c-38b6397b3ce7/Seznam-koordinatorjev-ZER-2024.pdf>

ZER 2024 in ZER Vzhodna Slovenija (II)

Ukrepi, ki jih je mogoče izvesti:

- A. toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru,
- B. toplotna izolacija zunanjih sten,
- C. toplotna izolacija tal na terenu ali tal nad neogrevanim prostorom/kletjo in zunanje stene ogrevanih prostorov proti terenu,
- D. vgradnja energijsko učinkovitih oken in/ali zunanjih vhodnih vrat,
- E. vgradnja sistema za pripravo tople – sanitarne vode,
- F. vgradnja lokalnega prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka,
- G. zamenjava stare kurilne naprave z novo na lesno biomaso.

ZER 2024 in ZER Vzhodna Slovenija (III)

Pogoji za vlagatelja:

- ima prijavljeno stalno prebivališče in dejansko živi na naslovu stavbe, kjer se bodo ukrepi izvajali,
- je sam ali skupaj z enim oz. več družinskimi člani, lastnik ali solastnik vsaj do ½ stanovanjske stavbe ali posameznega stanovanja (lastništvo mora biti zemljiškoknjižno urejeno pred vložitvijo vloge),
- je materialno ogrožen,
- živi sam oz. z družinskimi člani v nizko energijsko učinkovitih prostorih ali v neustreznih bivanjskih razmerah.

ZER 2024 in ZER Vzhodna Slovenija (IV)

Šteje se, da je vlagatelj materialno ogrožen, če je sam ali pa je eden od družinskih članov:

- na dan vložitve vloge upravičen do denarne socialne pomoči,
- na dan vložitve vloge upravičen do varstvenega dodatka,
- v zadnjih 2 letih pred vložitvijo vloge bil vsaj dvakrat upravičen do izredne denarne socialne pomoči,
- na dan vložitve vloge upravičen do otroškega dodatka (družinska skupnost vlagatelja sodi do vključno 3. dohodkovnega razreda),
- na dan vložitve vloge upravičen do državne štipendije (družinska skupnost vlagatelja sodi do vključno 2. dohodkovnega razreda)

ZER 2024 in ZER Vzhodna Slovenija (V)

... in če v primerih 4. in 5. alineje premoženje vlagatelja in njegovih družinskih članov skupaj ne presega 48 osnovnih zneskov minimalnega dohodka (v času objave poziva je to 23.274,24 EUR), kamor se štejejo nepremičnine (razen stavbe, kjer živi) in premično premoženje (osebna in druga vozila/plovila, lastniški delež, vrednostni papirji, prihranki in druge premičnine) → izpolni se Obrazec št. 2 Izjava o premoženjskem stanju.

+

Legalnost stavbe!

Javni poziv 112SUB- OBPO24

- namenjeno vsem občanom, ki so lastniki, solastniki ali etažni lastniki v večstanovanjski stavbi
- energetska obnova stavb → ukrepi: TI fasade; TI strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru; TI tal, optimizacija sistema ogrevanja
- socialno šibki občani, ki so v času oddaje vloge prejemniki DSP ali VD, prejmejo 100 % spodbudo za njihove stroške naložbe
- Eko sklad mora prejeti CSD odločbo ob vložitvi vloge ali ob dopolnitvi vloge, vendar še pred izdajo odločbe Eko sklada!

Če upravičena oseba take pogoje izpolnjuje, mora pooblaščenec v vlogi to posebej označiti, ter vlogi priložiti odločbo Centra za socialno delo. Če upravičena oseba take odločbe ne želi izročiti pooblaščenecu, jo mora pooblaščenec pozvati, naj odločbo po tem, ko bo vloga vložena, sama posreduje Eko skladu, z opozorilom, da v nasprotnem primeru do višje spodbude ne bo upravičena.

Javni poziv 120SUB – SOG24

- Namenjeno vsem občanom, ki so etažni lastniki/solastniki ... v večstanovanjskih stavbah
- Skupna naložba v posodobitev ogrevalnih naprav v skupnih sistemih ogrevanja in/ali skupnih sistemih priprave tople vode v starejših stavbah s tremi ali več deli
- Ukrepi: A - vgradnja solarnega ogrevalnega sistema, B - vgradnja kotla na lesno biomaso, C - vgradnja toplotne črpalke, D - zamenjava ali celovita prenova toplotne postaje ali vgradnja toplotne postaje, ki bo prvič priključena na sistem daljinskega ogrevanja
- Socialno šibki občani, ki so v času oddaje vloge prejemniki DSP ali VD, prejmejo 100 % spodbudo za njihove stroške naložbe
- Eko sklad mora prejeti CSD odločbo ob vložitvi vloge ali ob dopolnitvi vloge, vendar še pred izdajo odločbe Eko sklada!

Energetska revščina in energetske skupnosti

Zakaj pravičen prehod?

- Neenakomerna porazdelitev stroškov in koristi energetskega prehoda je izziv za energetske pravičnost in energetske politike
- Ranljivi ljudje so še vedno premalo zastopani v projektih obnovljivih virov energije
- Ranljive skupine ne morejo koristiti spodbud za rabo obnovljivih virov energije, poleg tega pa nosijo tudi večje breme zaradi naraščajočih cen energije
- Evropska direktiva o obnovljivih virih energije zavezuje države članice EU k temu, da olajšajo sodelovanje ranljivih potrošnikov in podpirajo njihovo vključevanje v energetske prehode

Dodana vrednost vključevanja državljanov, zlasti ranljivih, v energetske skupnosti

- Občutek lastništva, ki se prenaša s sodelovanjem v energetske skupnosti
- Neposredno vključevanje državljanov kot partnerjev olajša energetski prehod
- Poveča se podpora javnosti projektom obnovljivih virov energije
- Opolnomočenje državljanov je tudi ključ do energetsko učinkovitega vedenja, ki je ključno za doseganje energetskih in podnebnih ciljev
- Energetske skupnosti so več kot le skupen projekt ljudi, ki želijo zamenjati eno tehnologijo z drugo in preiti z umazane na čisto energijo; so procesi družbene preobrazbe, ki spodbujajo tudi decentralizacijo moči
- Energetske skupnosti morajo prevzeti tudi nalogo izkoreninjenja energetske revščine z zagotavljanjem univerzalne pravice do energije

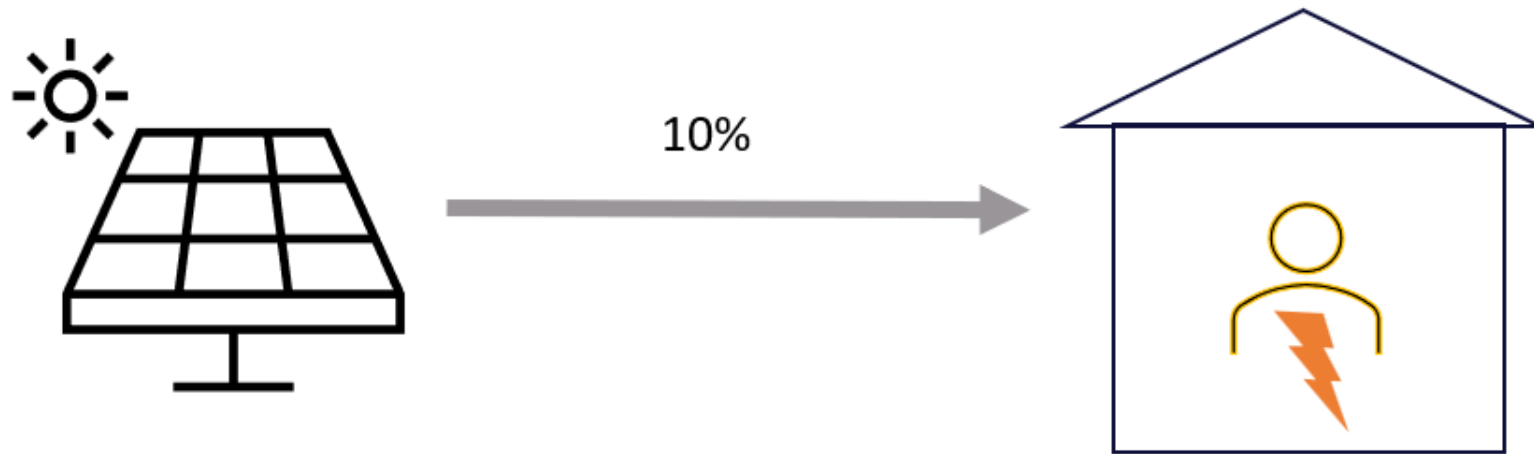
Modeli za vključevanje ranljivih v energetske skupnosti

- Vsak član nameni 5% svojega vložka za sofinanciranje deležev ranljivih gospodinjstev (primer Electra Energy, Grčija)
- 10 % proizvedene energije se nameni tistim, ki se soočajo z energetska revščino, financirajo pa vsi ostali (primer Barrio Solar, Španija)
- Kolektivna nabava PV modulov – na vsakih 50 kupljenih modulov je en modul za ranljive družine (primer SOM ENERGIA, Španija)
- Občina plača delež za tiste, ki jih pesti energetska revščina, oz. jim podari delež v energetske zadrugi (primer Eeklo, Belgija)
- Del prihodkov od energetske skupnosti se investira v t.i. obnovljivi sklad, ki omogoča nakup deležev za ranljive družine (primer Porto Torres, Italija)
- Zadruga zbira mikrodonacije na mesečnih računih za energijo ter s temi donacijami podpira ranljive skupine (Energie Solidaire, Francija)

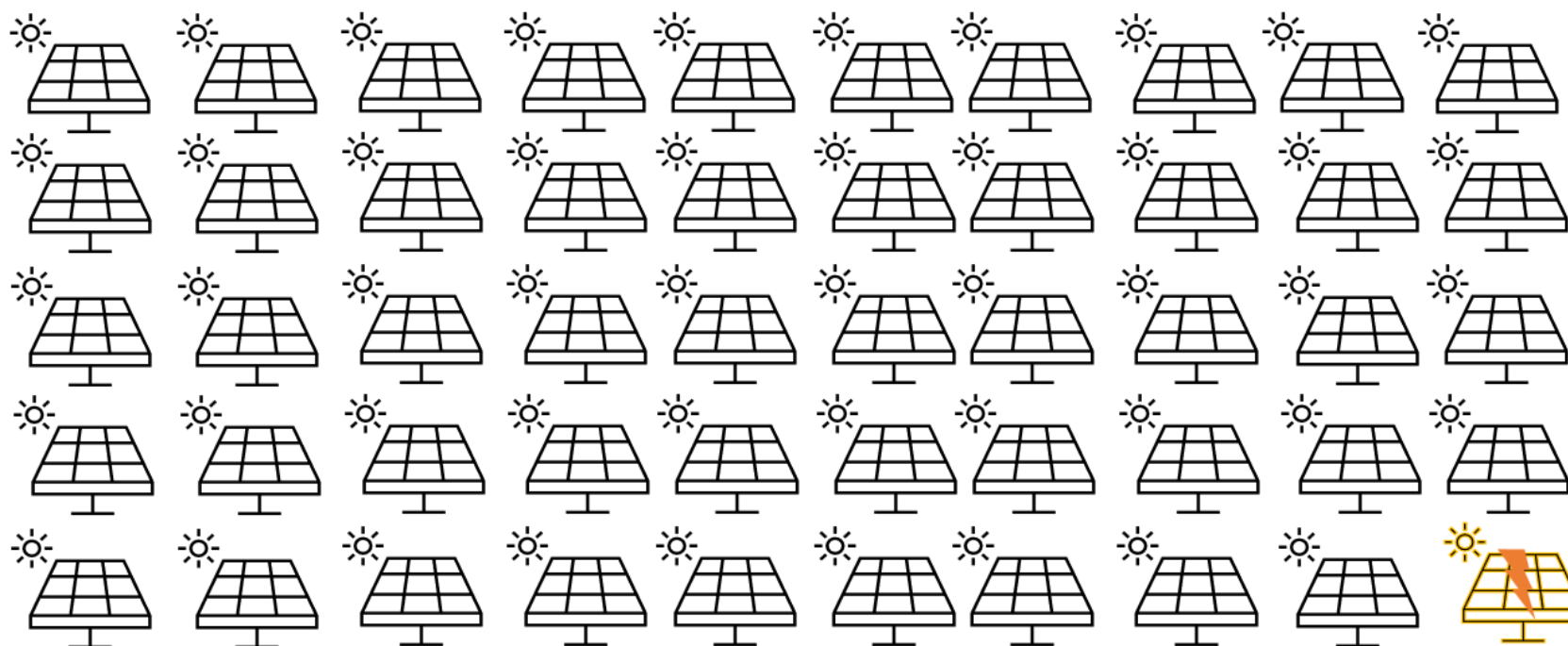
Vsak član nameni 5% svojega vložka za sofinanciranje deležev ranljivih gospodinjstev (primer Electra Energy, Grčija)

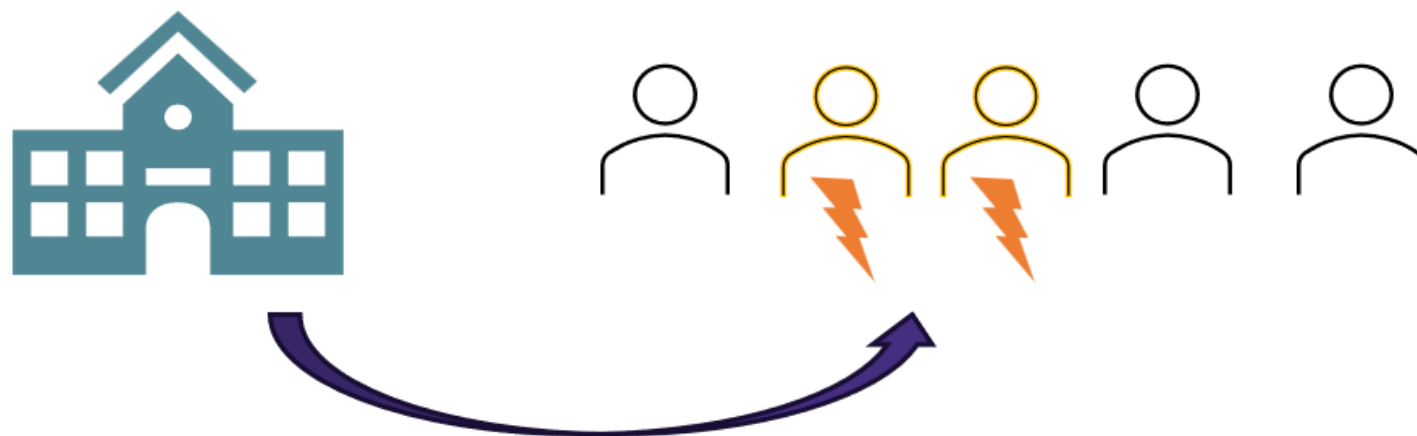
10 % proizvedene energije se nameni tistim, ki se soočajo z energetske revščino, financirajo pa vsi ostali (primer Barrio Solar, Španija; Centrale villageoise du Trieste, Francija)

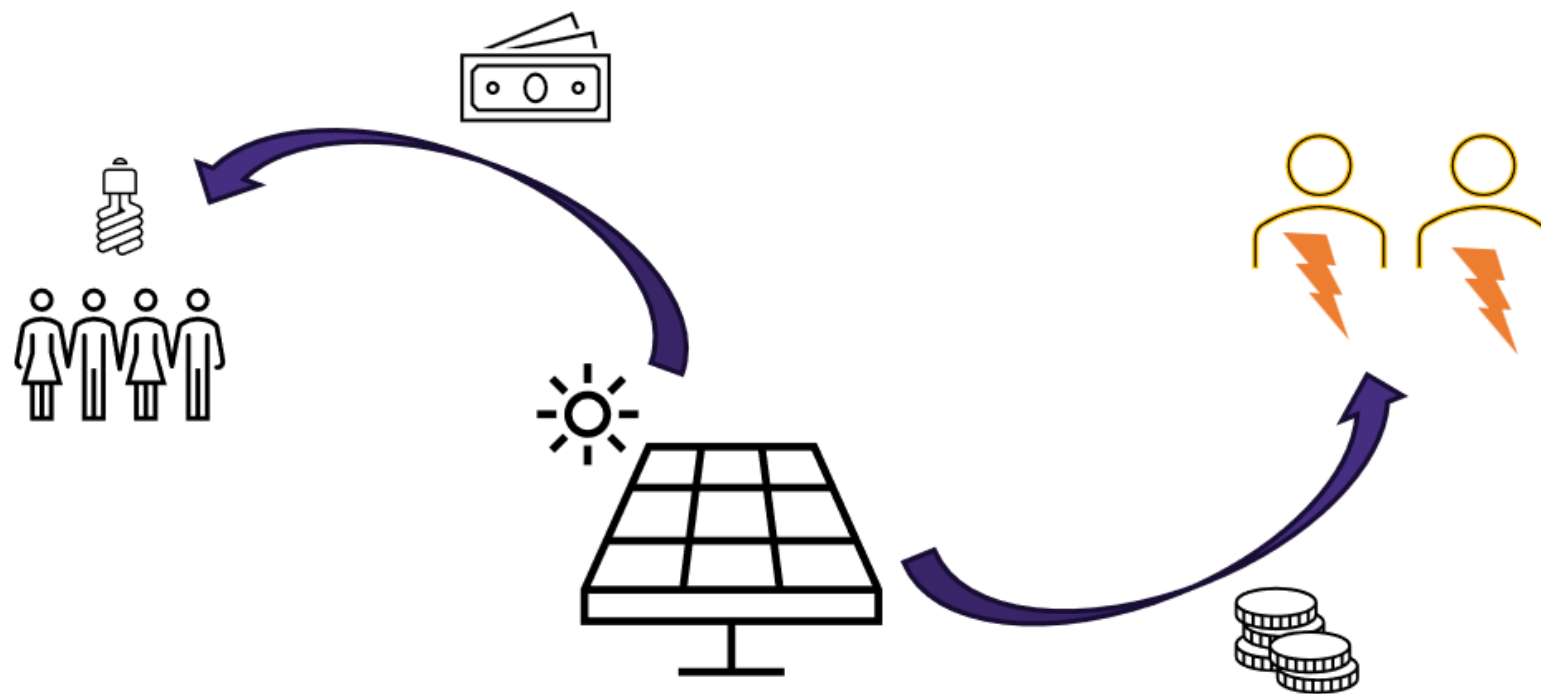
Kolektivna nabava PV modulov – na vsakih 50 kupljenih modulov je en modul za ranljive družine (primer SOM ENERGIA, Španija)

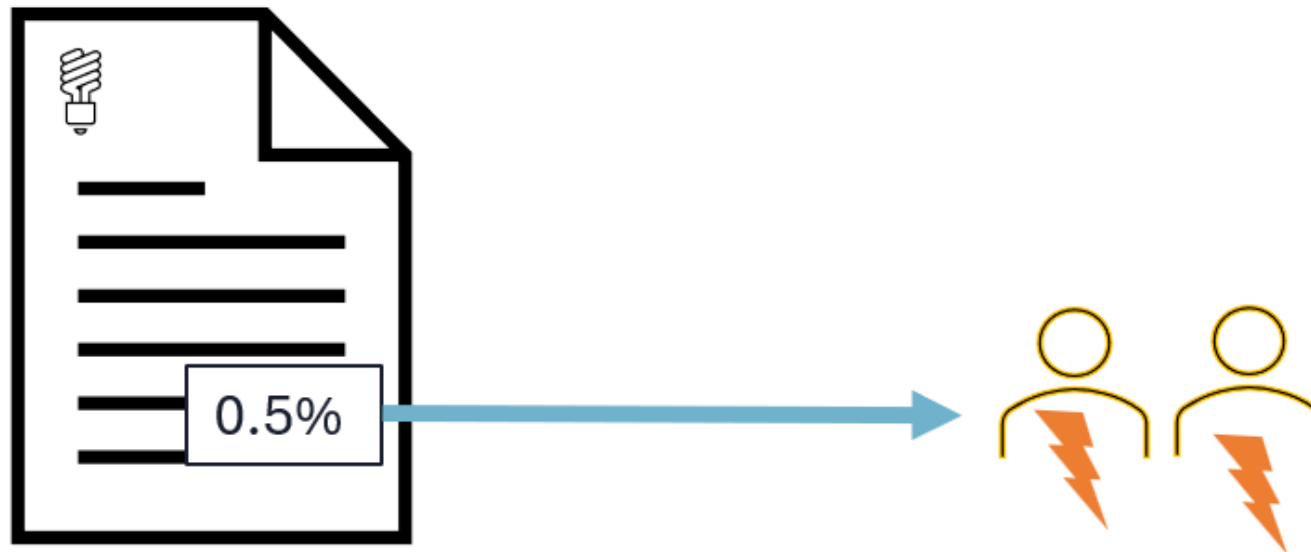
Občina plača delež za tiste, ki jih pesti energetska revščina, oz. jim podari delež v energetske zadrugi (primer Eeklo, Belgija; Requiem in Power project, Valencija)

Del prihodkov od energetske skupnosti se investira v t.i. obnovljivi sklad, ki omogoča nakup deležev za ranljive družine (primer Porto Torres, Italija)

Zadruga zbira mikrodonacije na mesečnih računih za energijo strank zadruga ter donacije presežne energije iz naprav za obnovljive vire energije v lasti javnih organov ter s temi donacijami podpira ranljive skupine (Energie Solidaire, Francija)

Stanje v Sloveniji

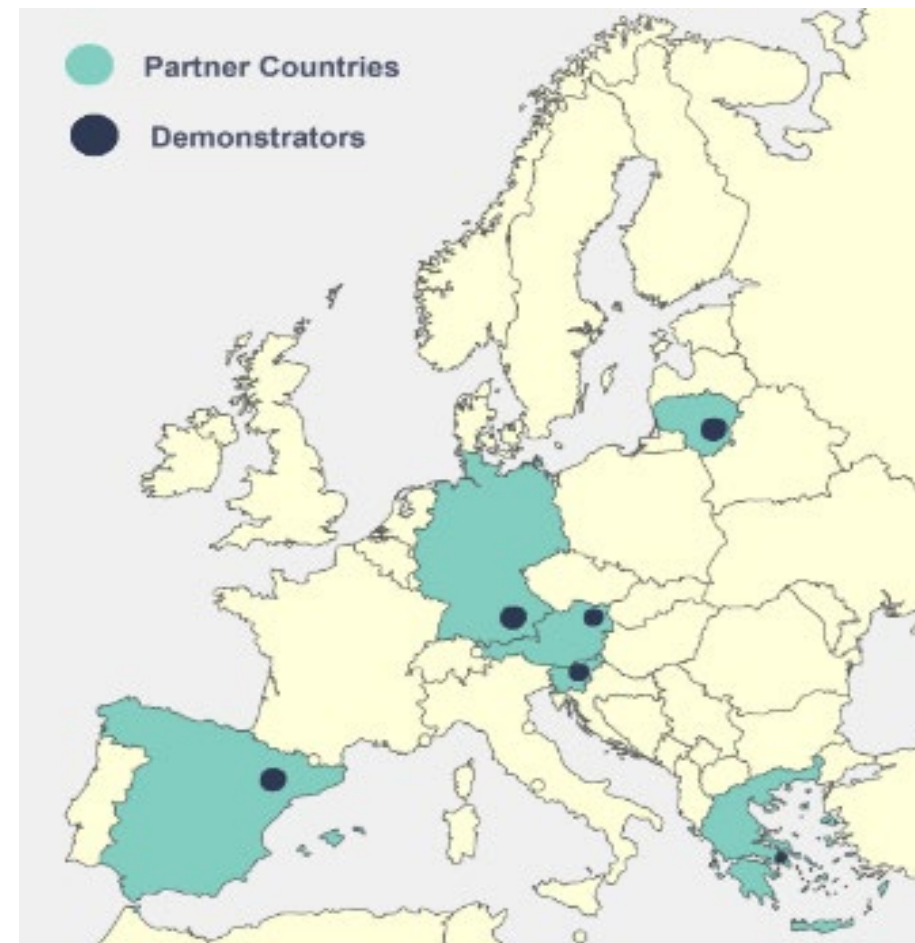
- Akcijski načrt za zmanjševanje ER predvideva vključevanje ranljivih gospodinjstev v ES in prevideva financiranje za to iz Socialnega sklada za podnebje v višini 5 mio EUR; cilj je vključitev 3500 gospodinjstev v ES
- Socialni podnebni načrt: vključevanje ranljivih gospodinjstev v ES - najmanj 1630 ranljivih gospodinjstev vključenih v energetske skupnosti, skupaj na voljo okvirno 9 mio EUR
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o oskrbi z električno energijo v 23a. členu (pravica do souporabe energije) pravi:
  - (11) Ranljivim odjemalcem in odjemalcem, ki živijo v energetske revščini, se dostop do souporabe energije zagotovi z ukrepi finančne podpore ali dodelitvijo določenega deleža proizvodnje.
  - (12) V okviru projektov souporabe energije, pri katerih so investitorji v proizvodne naprave ali naprave za shranjevanje energije izključno državni organi ali organi samoupravne lokalne skupnosti, se z ukrepi iz prejšnjega odstavka zagotovi, da je električna energija v souporabi dostopna državljanom, zlasti ranljivim odjemalcem in odjemalcem, ki živijo v energetske revščini, v povprečju vsaj v višini 10 % energije v souporabi pri teh projektih.

Projekt GENDER4POWER na kratko

Osnovni podatki

- Trajanje: 01.11.2024 – 31.10.2028, 48 mesecev
- Proračun ~1,89 Mio € prispevek EU
- Koordinator: WIP Renewable Energies, Germany
- Partnerji:
  - Women Engage for a Common Future, Nemčija
  - Focus, društvo za sonaraven razvoj, Slovenija
  - Austrian Energy Agency (AEA), Avstrija
  - B-NK GmbH, Avstrija
  - Engineering Without Borders (ESF), Španija
  - Comunitat Energètica La Bordeta (CELB), Španija
  - ELECTRA (ELE), Grčija
  - A-miestas (Atnaujinkime miesta), Litva

Cilj projekta GENDER4POWER

CILJ PROJEKTA GENDER4POWER JE IZBOLJŠATI ENERGETSKO UČINKOVITOST V STAVBAH IN ŽIVLJENJSKE POGOJE GOSPODINJSTEV, KI SO PRIZADETA ZARADI ENERGETSKE REVŠČINE. NA ŠESTIH DEMONSTRACIJSKIH LOKACIJAH PO EVROPI BODO IZVEDENI UKREPI ZA ZMANJŠANJE ENERGETSKE RANLJIVOSTI Z OBNOVO TER POSEBNI UKREPI ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST IN/ALI SKUPNOSTNO PROIZVODNJO ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV.

Specifični cilji projekta

- Razvoj celovitih in medsektorskih pristopov za spodbujanje socialne pravičnosti in pravičnosti spolov pri reševanju energetske revščine z oblikovanjem prilagojenih metodologij za lokalni, nacionalni in evropski kontekst.
- Krepitev skupnega razumevanja in ozaveščenosti o energetske revščini, energetske učinkovitosti, vprašanjih spolne in socialne pravičnosti za spodbujanje občutka samozadostnosti in vključevanja v trajnostne rešitve.
- Izvajanje ponovljivih državljanskih pobud za obnovljive vire energije in rešitve za obnovo, ki izboljšujejo življenjski standard energetske revnih gospodinjstev in hkrati krepijo skupnosti.
- V sodelovanju s ključnimi deležniki razviti in široko razširiti niz praktičnih priporočil, ki upoštevajo vidik spola, s posebnim poudarkom na perspektivah tistih, ki jih energetska revščina neposredno prizadeva.
- Razvoj vključujočih in na spol odzivnih načrtov ozaveščanja, ki celovito podpirajo razširjanje, izkoriščanje in dolgoročno trajnost rezultatov projekta, s čimer se ustvarja trdno zanimanje in spodbuja prilagodljivost projekta za reševanje energetske revščine v šestih demonstracijskih projektih in zunaj njih.

Pilot v Hrastniku

- 5 mio EUR za spodbujanje vključevanja ljudi, ki jih je prizadela energetska revščina, v energetske skupnosti
- Demonstracijski projekt kot pionir pri izvajanju tega ukrepa akcijskega načrta
- Energetska zadruga, ki smo jo ustanovili v občini Hrastnik lahko služi kot podlaga za dejavnosti projekta GENDER4POWER
- Cilji demonstracijskega projekta: vključitev vsaj 10 ranljivih gospodinjstev v energetsko skupnost

Financiranje in partnerji

**Sofinancira
Evropska unija**

<https://www.wip-munich.de/references/overview/projects/projects-archive/project-archive-gender4power/>

<https://www.linkedin.com/company/gender4power/>

BorZEN

Hvala za pozornost!

lidija@focus.si